

Sygn. akt *XVI GC 1091/15*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVI Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący	<i>SSO Przemysław Feliga</i>
Protokolant –	Aneta Sobieraj

po rozpoznaniu 10 stycznia 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa *K. C. (1)*

przeciwko (...) *Spółka akcyjna w W.*

o stwierdzenie nieważności uchwał nadzwyczajnego walnego zgromadzenia wspólników

1. oddała powództwo;

2. zasądza od powoda *K. C. (1)* na rzecz pozwanego (...) *Spółka akcyjna w W.* kwotę 377 zł (trzysta siedemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Przemysław Feliga

Sygn. akt *XVI GC 1091/15*

UZASADNIENIE

W dniu 28 października 2015 r. *K. C. (1)* (dalej jako: „powód”) wniósł pozew przeciwko (...) spółka akcyjna w W. (dalej jako: (...) bądź „pozwany”) o stwierdzenie nieważności uchwał Nr (...) oraz (...) Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A.z dnia 29 września 2015 r., w sprawie zmian statutu spółki, oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

(pозew k. 3-19)

W dniu 21 grudnia 2015 r. (...) S.A. w W. złożył odpowiedź na pozew, w której wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

(odpowiedź na pozew k.79-105).

Sąd Okręgowy w Warszawie ustalił następujący stan faktyczny:

K. C. (1) jest członkiem związku zawodowego: Federacja Związków Zawodowych (...). W dniu 10 maja 2012 r. podczas obrad Komisji (...) do wyborów na R. B. (...) W., wybrano K. C. (1) na stanowisko wiceprzewodniczącego ds. organizacyjnych (...) (...) Federacji (...).

(protokół Komisji (...) do wyborów na R. B. (...) W. z 10 maja 2012 r., k.40-41).

W dniu 2 września 2013 r. (...) S.A. w W., (...) S.A. w W. i Związki Zawodowe będące stroną zakładowego układu zbiorowego pracy dla pracowników zatrudnionych przez (...) S.A. zawarły umowę dotyczącą gwarancji pracowniczych i socjalnych. Pracownicy ww. spółek zostali uprawnieni do nabycia akcji pracowniczych pozwanej spółki (§ 4). Udział przedstawicieli pracowników w organach spółki gwarantował § 10, który zapewniał udział 3 przedstawicieli pracowników w radzie nadzorczej i 1 przedstawiciela w zarządzie spółki (§ 10).

(Pakiet Gwarancji Pracowniczych – Umowa dot. Gwarancji Pracowniczych i Socjalnych dla pracowników zatrudnionych przez (...) S.A. oraz spółki grupy (...) z 2 września 2013 r., k.34-39).

W dniu 13 stycznia 2014 r. K. C. (1) dokonał zapisu na akcje zwykłe imienne serii C o wartości nominalnej (...) złotych każda (akcje powiernicze) spółki (...) S.A.

z siedzibą w W.. Liczba akcji którą nabył powód wynosiła (...) sztuk.

(formularz zapisu nr (...)_ (...) na akcje serii C (...) S.A. dla uprawnionych pracowników, k.32, potwierdzenie k. 33).

Na mocy statutu (...) S.A. (załącznik do uchwały nr (...) (...) rady nadzorczej (...) S.A.) z 30 kwietnia 2015 r. pracownicy ww. spółki posiadali uprawnienie do udziału przedstawicieli pracowników w organach spółki, tj. 1 przedstawiciel pracowników w zarządzie spółki (§ 14 ust. 5 i 10) i 3 przedstawicieli pracowników w radzie nadzorczej spółki bez ograniczeń tych przedstawicieli w zakresie pełnionych funkcji związkowych (§19 ust. 3 i 12).

((...) S.A. w W. z 30 kwietnia 2015 r., k.51-59).

W dniu 2 września 2015 r., działając na podstawie art. 399 § 1 w zw. z art. 401⁽¹⁾ i art. 402⁽²⁾ KSH, Zarząd (...) zwołał Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie na dzień 29 września 2015 r., (dalej (...)) na godzinę 10.00, w siedzibie pozwanej w W. przy ul. (...). Zgodnie z dyspozycją art. 401⁽¹⁾ KSH, NWZ Spółki, będącej spółką publiczną, zostało zwołane poprzez ogłoszenie na stronie internetowej Spółki oraz w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących zgodnie z przepisami o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego obrotu oraz o spółkach publicznych (art. 56 ust. 1 pkt 2 Ustawy o ofercie), tj. poprzez opublikowanie raportu bieżącego Spółki nr (...) z dnia 2 września 2015 r. zatytułowanego „Ogłoszenie o zwołaniu Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia i zamierzone zmiany statutu”, wraz z treścią projektów uchwał, które mają być przedmiotem obrad NWZ. W ogłoszeniu został zawarty m.in. szczegółowy porządek obrad, przedstawiony w załączniku do raportu. Zgodnie z dyspozycją art. 401⁽²⁾ KSH, w ogłoszeniu zawarte zostały m.in. informacje dot. tematu obrad, daty, godziny, miejsca oraz prawa do uczestnictwa w NWZ - ze wskazaniem, iż zgodnie z art. 406⁽¹⁾ § 1 KSH, mają je jedynie osoby będące akcjonariuszami Spółki na szesnaście dni przed datą NWZ (dzień rejestracji uczestnictwa na NWZ) tj. na dzień 13 września 2015 r. a także jego szczegółowy porządek obrad.

(raport bieżący nr (...) z 2 września 2015 r. wraz z załącznikami, k.132-136).

W dniu 11 września 2015 r. w raporcie bieżącym nr (...) zarząd spółki (...) poinformował o zmianie w porządku obrad NWZ spółki. m.in. poprzez podjęcie uchwał w sprawie zmiany § 14 i § 19 statutu spółki. Treść zmienionego porządku obrad oraz projekty uchwał stanowiły załączniki do niniejszego raportu.

(raport bieżący nr (...) z 11 września 2015 r. wraz z załącznikami, k. 60-70, k.143 - 169).

W dniu 15 września 2015 r. zarząd spółki pozwanej raportem bieżącym nr (...) poinformował o otrzymaniu projektów uchwał od akcjonariusza, w sprawie zmiany § 14 i § 19 statutu spółki (...). Projekty stanowiły załącznik do raportu bieżącego.

(raport bieżący nr (...) z 15 września 2015 r. wraz z załącznikami, k. 171-183).

W dniu 16 września 2015 r. zarząd spółki pozwanej raportem bieżącym nr (...) poinformował o otrzymaniu od akcjonariusza projektów uchwał, w sprawie zmiany § 14 i § 19 statutu spółki (...). Projekty stanowiły załącznik niniejszego do raportu bieżącego. Wskazał, że akcjonariusz cofa przedstawione 15 września 2015 r. projekty uchwał, opublikowane w raporcie nr (...) r.

(raport bieżący nr (...) z 16 września 2015 r. wraz z załącznikami, k. 185-197).

W dniu 29 września 2015 r. odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie (...) S.A. z siedzibą w W.. W NWZ wzięli udział akcjonariusze uprawnieni ze zdematerializowanych akcji na okaziciela spółki oraz z akcji imiennych spółki, którzy byli akcjonariuszami według stanu na koniec dnia rejestracji uczestnictwa na walnym zgromadzeniu. Podczas zgromadzenia reprezentowanych było (...) akcji stanowiących (...) % kapitału zakładowego. Przewodniczący zgromadzenia oświadczył, że NWZ jest zdolne do podjęcia uchwał przedstawionych pod obrady, oprócz pkt 6.

(kserokopia protokołu z aktu notarialnego z 29 września 2015 r. rep A nr (...), k.23-31, k. 199-213, nadto nagranie audio z przebiegu NWZ, 00:3:00:15-5:13, nagranie z płyty k.214).

K. C. (1) wziął udział w (...). Na zgromadzeniu był obecny także – M. P. (1).

K. C. (1) wziął udział w głosowaniu.

(zeznania K. C. i M. P. – eprotokół k. 291)

K. C. (1) uzgodnił z M. P. (1), że ten ostatni będzie zabierał w jego imieniu głos.

(zeznania K. C. i M. P. – eprotokół k. 291)

K. C. (1) nie udzielił M. P. (1) pełnomocnictwa do uczestniczenia w walnym zgromadzeniu i wykonywania prawa głosu.

(zeznania K. C. i M. P. – eprotokół k. 291)

Podczas (...) podjęto uchwałę nr (...) oraz (...).

Na mocy uchwały nr (...) (...) zmieniono § 14 ust. 1-5 statutu spółki m.in. w ten sposób, że § 2.10 uchwały nadał im następujące brzmienie: „Członek zarządu nie może jednocześnie pełnić funkcji z wyboru lub zasiadać w organach zakładowej, ponadzakładowej lub ogólnozakładowej organizacji związkowej, federacji związków zawodowych lub konfederacji związków zawodowych”.

Za przyjęciem uchwały nr (...) oddanych zostało (...)ważnych głosów, przeciwko: (...)głosów, wstrzymało się (...) głosów.

(wypis uchwały nr (...) (...) z 29 września 2015 r., zaprotokołowany przez notariusza, Repertorium A nr (...), k.23-26)

Po powzięciu uchwały nr (...) powód nie oświadczył, że głosował przeciwko zaskarżonej uchwale i nie zażądał zaprotokołowania sprzeciwu do zaskarżonej uchwały.

(nagranie audio z przebiegu (...) S.A. z 29 września 2015 r., głosowanie nad uchwałą nr (...) 00:26:13-00:28:30).

Na mocy uchwały nr (...) (...) zmieniono § 19 ust. 12 statutu spółki w ten sposób, że § 1.12 wprowadził zdanie trzecie o treści: „Członek Rady Nadzorczej nie może jednocześnie pełnić funkcji z wyboru lub zasiadać w organach zakładowej,

ponadzakładowej lub ogólnozakładowej organizacji związkowej, federacji związków zawodowych lub konfederacji związków zawodowych”.

Za przyjęciem uchwały nr (...) oddanych zostało (...)ważnych głosów, przeciwko: (...) głosów, wstrzymało się (...) głosów

(wypis uchwały nr (...) (...) z 29 września 2015 r., zaprotokołowany przez notariusza, Repertorium A nr (...), k.27-31).

Po powzięciu uchwały nr (...) powód nie oświadczył, że głosował przeciwko zaskarżonej uchwale i nie zażądał zaprotokołowania sprzeciwu do zaskarżonej uchwały.

(nagranie audio z przebiegu (...) S.A. z 29 września 2015 r., głosowanie nad uchwałą nr (...) 00:28:30-00:30:55)

K. C. (1) oraz M. P. (1) brali udział w walnym zgromadzeniu po raz pierwszy. Nie wiedzieli co to jest sprzeciw od uchwały. Nie wiedzieli, w jaki sposób złożyć sprzeciw ani w którym momencie taki sprzeciw należy zgłosić.

(zeznania K. C. i M. P. – eprotokół k. 291)

W dniu 22 października 2015 r. na mocy ww. aktu notarialnego, dokonano zmian w Krajowym Rejestrze Sądowym (...) S.A. w W.. Podstawą zmian stały się zaskarżone ww. uchwały, zmieniające § 5 ust. 1, § 14 oraz § 19 statut spółki.

(odpis (...) S.A. w W., aktualny na 28 października 2015 r., rubryka 4, pkt 32, k. 43-49).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jest nieusprawiedliwione co do zasady.

Powód **nie udowodnił legitymacji procesowej** do wytoczenia powództwo o stwierdzenie nieważności uchwał nr (...) i nr (...) walnego zgromadzenia jako sprzecznych z ustawą.

Zgodnie z art. 425 § 1 k.s.h. osobom lub organom spółki wymienionym w art. 422 § 2 przysługuje prawo do wytoczenia przeciwko spółce powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały walnego zgromadzenia sprzecznej z ustawą. Przepisu art. 189 Kodeksu postępowania cywilnego nie stosuje się.

Stosownie do art. 422 § 2 pkt 2 i 3 k.s.h. w zw. z art. 425 § 1 k.s.h. prawo do wytoczenia powództwa przysługuje:

1. akcjonariuszowi, który głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu (art. 422 § 2 pkt 2 zd. 1 ksh);
2. akcjonariuszowi bezzasadnie niedopuszczonemu do udziału w walnym zgromadzeniu (art. 422 § 2 pkt 3 ksh).

Art. 422 § 2 k.s.h. w zw. z art. 425 § 1 k.s.h. zawiera enumerację pozytywną zamkniętą podmiotów legitymowanych do wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały walnego zgromadzenia. Katalog tych podmiotów z woli ustawodawcy jest wyczerpujący. Przepis regulujący te kwestie ma charakter przepisu kompetencyjnego, dlatego nie może być interpretowany rozszerzająco. Tym samym wyłącznie podmiot, który spełnił przesłanki przewidziane w przepisie jest podmiotem uprawnionym do wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały walnego zgromadzenia. Kodeks spółek handlowych nie zawiera w tym zakresie żadnym odstępstw. Brak jest również unormowań szczególnych, które w zakresie uprawnienia do wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały walnego zgromadzenia wspólników jako sprzecznej z ustawą, uprzywilejowałyby akcjonariusza spółki, który jest pracownikiem, nawet w przypadku gdy jest członkiem związku zawodowego. Każdy akcjonariusz jest równo traktowany przez ustawodawcę w zakresie przesłanek określonych w art. 422 § 2 k.s.h. w zw. z art. 425 § 1 k.s.h. co do uprawnienia do wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały walnego zgromadzenia wspólników.

Powód nie ma legitymacji procesowej na podstawie art. 422 § 2 pkt 2 k.s.h. w zw. z art. 425 § 1 k.s.h.

Powód twierdzi w pozwie, iż ma legitymację procesową, gdyż:

- „jako akcjonariusz uczestniczący w obradach (...) zagłosował przeciwko zaskarżonej uchwale” (k. 11);
- „każdorazowo – po powzięciu każdej z zaskarżonych uchwał – zażądał zaprotokołowania sprzeciwu, przy czym okoliczność ta nie znalazła odzwierciedlenia w Akcie notarialnym Repertorium A nr (...), dlatego powód dowodzi przedmiotowej okoliczności za pomocą zeznań własnych oraz świadka – M. P. (1), który był obecny na zgromadzeniu” (k. 11);
- „powód na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu w dniu 29 września 2015 roku wyraźnie „protestował” przeciwko podjętym przez Walne Zgromadzenie uchwałom dotyczącym m.in. zmian w Statucie” (k. 12).

Przeprowadzone postępowanie dowodowe w wyżej wymienionym zakresie wykazało, iż twierdzenia pozwu nie znajdują odzwierciedlenia w faktach, a w szczególności fakty te nie wynikają ze środków dowodowych powołanych przez powoda.

Sąd Okręgowy wyjaśnia, iż słuszne jest stanowisko powoda, według którego kodeks spółek handlowych nie nakazuje, by przy zgłaszaniu sprzeciwu posłużyć się jakąś określoną formułą. Z oświadczenia akcjonariusza (lub jego pełnomocnika) powinno jedynie wynikać, że sprzeciwi się podjęciu uchwały lub nie zgadza się z podjętą uchwałą. Wystarczy, jeśli oświadczy np., że "zgłasza sprzeciw", "protestuje przeciwko uchwale" itp." (Kodeks spółek handlowych. Spółka akcyjna. Komentarz do artykułów 301-490. Tom III, prof. dr hab. Stanisław Sołtysiński, prof. dr hab. Andrzej Szajkowski, prof. dr hab. Andrzej Szumański, prof. dr hab. Janusz Szwaja, dr hab. Andrzej Herbet, dr hab. Maciej Mataczyński, dr hab. B. Mika, dr hab. Tomasz Sójka, dr hab. Monika Tarska, dr Michał Wyrzycki, Rok wydania: 2013, Wydawnictwo: C.H.Beck, Wydanie: 3). Należy zgodzić się także z przytoczonym przez powoda stanowiskiem wyrażonym w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 16 kwietnia 2002 roku, V CKN 997/00, w którym wskazano, iż „notarialny protokół walnego zgromadzenia nie jest wyłącznym dowodem na to, że akcjonariusz głosował przeciwko uchwale i żądał zaprotokołowania sprzeciwu.” Powód w procesie o stwierdzenie nieważności uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszy może bowiem dowodzić ponad osnowę dokumentu zgodnie z art. 247 KPC i wykazywać, że głosował przeciwko uchwale oraz że zażądał zaprotokołowania sprzeciwu. Pogląd ten znalazł odzwierciedlenie w literaturze, która wskazuje, że „Protokół walnego zgromadzenia sporządzony przez notariusza nie jest jednak wyłącznym dowodem, że akcjonariusz głosował przeciwko uchwale i żądał zaprotokołowania sprzeciwu. Istotna jest moc dowodowa tego protokołu, który ma charakter dokumentu urzędowego (art. 2 § 2 PrNot) i korzysta z domniemania prawdziwości (art. 244 KPC). Istnieje wszakże procesowa możliwość obalenia powyższego domniemania, np. w sytuacji określonej w art. 252 KPC, a także w drodze przeprowadzenia dowodów ponad osnowę dokumentu (art. 247 KPC)” (Kodeks spółek handlowych. Spółka akcyjna. Komentarz do artykułów 301-490. Tom III, prof. dr hab. Stanisław Sołtysiński, prof. dr hab. Andrzej Szajkowski, prof. dr hab. Andrzej Szumański, prof. dr hab. Janusz Szwaja, dr hab. Andrzej Herbet, dr hab. Maciej Mataczyński, dr Iwona B. Mika, dr hab. Tomasz Sójka, dr hab. Monika Tarska, dr Michał Wyrzycki, Rok wydania: 2013, Wydawnictwo: C.H.Beck, Wydanie: 3).

W świetle podniesionych twierdzeń przez powoda należy dodatkowo wyjaśnić, że akcjonariusz może zaskarżyć uchwałę walnego zgromadzenia, jeżeli spełni jednocześnie dwa warunki: głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu. Zasadnicze znaczenie ma sam akt żądania zaprotokołowania sprzeciwu. Z literalnego brzmienia analizowanego przepisu wynika, że znaczenie prawne ma akt żądania zaprotokołowania sprzeciwu - czyli zwrócenia się w toku obrad do notariusza sporządzającego protokół o umieszczenie w nim sprzeciwu, nie zaś samo wyrażenie sprzeciwu - wobec przewodniczącego zgromadzenia oraz pozostałych uczestników. Żądanie zaprotokołowania sprzeciwu powinno zostać wyrażone w sposób jednoznaczny, stanowczy i wyraźny. Nie jest dopuszczalne zgłoszenie tego stanowiska w sposób milczący czy dorozumiany.

Powyższe stanowisko, jest również zbieżne z orzecznictwem Sądu Najwyższego. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2006 r. „w myśl art. 250 pkt 2 KSH (przepis ten stanowi odpowiednik art. 422 § 1 pkt 2 KSH), jedną z podstawowych przesłanek do zaskarżenia uchwały jest wykazanie, że skarżący wspólnik nie wyraził zgody na treść uchwały już w chwili jej podejmowania. Wspólnik skarżący uchwałę musi wykazać, że głosował przeciwko uchwale oraz że zgłosił sprzeciw po jej podjęciu. Są to dwa warunki, które muszą być spełnione łącznie. Żądanie zaprotokołowania następuje po powzięciu uchwały, czyli po ogłoszeniu, że uchwała zapadła. Nie zastępuje tego jednoznacznie sformułowanego przez ustawę wymagania zachowanie się wspólnika przed powzięciem uchwały mające cechy sprzeciwu, nawet jeżeli wiadomo jaka będzie jej treść. Żądanie zapisania sprzeciwu powinno być zgłoszone w sposób jednoznaczny i stanowczy po powzięciu uchwały. iż instytucja zaskarżenia dotyczy konkretnej uchwały, także zgłoszony sprzeciw powinien się odnosić do konkretnej uchwały. Nie jest więc prawnie doniosłe wniesienie sprzeciwu przeciwko wszystkim uchwałom łącznie. Jak bowiem skonstatował Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 kwietnia 2000 r., sygn. akt: V CKN 14/00 zgłoszenie przez wspólnika sprzeciwu wobec wszystkich uchwał, które mają zostać podjęte i oddanie karty do głosowania nie jest równoznaczne z głosowaniem przeciwko każdej z podjętych uchwał (art. 240 § 3 pkt 2 k.s.h.).

Istotnym elementem sprzeciwu jako czynności faktycznej jest moment, w którym zostaje on zgłoszony do protokołu przez akcjonariusza. Jak bowiem wskazuje explicite przepis, żądanie zaprotokołowania sprzeciwu powinno nastąpić po powzięciu uchwały". Wykluczone jest zatem antycypowanie głosowania nad uchwałą, co do której wiadomo, że zapadnie, i jaką będzie miała treść, zgłoszeniem sprzeciwu jeszcze przed jej powzięciem. W związku z powyższym podkreślić należy, iż sprzeciw należy zgłosić bezpośrednio po powzięciu uchwały, przed przejściem do następnego punktu porządku obrad. Powyższą konstatację potwierdzają zarówno poglądy prezentowane w doktrynie jak również przez judykaturę m.in. w Wyroku Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2006 r., sygn. akt: I CSK 12/06, zgodnie z którym: „Nie zastępuje tego jednoznacznie sformułowanego przez ustawę wymagania zachowanie się wspólnika przed powzięciem uchwały mające cechy sprzeciwu, nawet jeżeli wiadomo jaka będzie jej treść”, czy wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 2.3.02.2011 r., sygn. akt: VI ACa 898/10, zgodnie z którym: „Żądanie zaprotokołowania sprzeciwu przez akcjonariusza, który głosował przeciwko uchwale, powinno nastąpić niezwłocznie po jej powzięciu, to znaczy przed przejściem do następnego punktu porządku obrad. Zaprezentowano również, iż niektórzy autorzy aprobuje zgłoszenie sprzeciwu przed powzięciem uchwały lub do czasu zakończenia obrad zgromadzenia. Powyższe stanowiska są jednak odosobnione i nie zasługują na aprobatę ze względu na brzmienie przepisu oraz ze względów praktycznych, albowiem dla sprawnego prowadzenia obrad walnego zgromadzenia jest celowe, aby wszystkie czynności związane z jednym punktem porządku obrad zostały skoncentrowane, a nie rozproszone w trakcie całego zgromadzenia. W razie zarządzenia przerw w obradach mogłoby się zdarzyć, że sprzeciw zostanie zgłoszony dopiero po upływie miesiąca od momentu podjęcia uchwały przez zgromadzenie. Powyższa argumentacja potwierdza, iż niezależnie od przyjętego stanowiska co do momentu zgłaszania sprzeciwu, zgodnie z zasadą przyjętą w orzecznictwie i doktrynie akcjonariusz jest zawsze zobowiązany do wyartykułowania takiego sprzeciwu. Innymi słowy, sprzeciw nie może mieć formy dorozumianej. Ani przepisy prawa, przedstawiciele doktryny czy judykatura nie dopuszczają możliwości zgłoszenia sprzeciwu w sposób milczący czy dorozumiany.

Przekładając powyższe rozważania prawne na ustalenia faktyczne sprawy należy zaznaczyć, iż powód nie udowodnił, że głosował przeciwko zaskarżonym uchwałom, w żaden sposób nie zgłosił sprzeciwów do zaskarżonych uchwał ani nie oświadczył, iż głosował przeciwko ich podjęciu. Podczas całego przebiegu obrad zachowanie powoda było biernie i nie protestował on w jakiegokolwiek formie przeciwko podjętym zaskarżonym uchwałom.

Sąd wyjaśnia, iż przeprowadził postępowanie wyjaśniające na podstawie art. 212 § 1 k.p.c. co do przebiegu walnego zgromadzenia zarejestrowanego przez urządzenie utrwalające dźwięk. Na szczegółowe pytania Przewodniczącego, zarówno powód, jak i pozwany, potwierdzili, że nagranie jest pełne i odzwierciedla jego rzeczywisty przebieg i jest pełnym zakresem słyszalne (w tym sensie, że wszystkie elementy głosowe zostały utrwalone i nie są zniekształcone).

Ponadto Sąd zaznacza, iż do zeznań świadka M. P. (1) należy odnieść się z dużą ostrożnością. Świadek zeznaje emocjonalnie i sugestywnie. Jest bardzo podatny na formę zadawanych pytań. Gdy pytania zadaje pełnomocnik

powoda, świadek odpowiada logicznym ciągiem zdarzeń, jednakże na szczegółowe pytania przewodniczącego świadek nie potrafił udzielić odpowiedzi albo – czego świadek nie zauważył – zmieniał swoje zeznania do tego stopnia, że zeznania były wewnątrznie sprzeczne albo nie odpowiadały rzeczywistemu przebiegowi zdarzenia, a nadto świadek dopowiadał fakty, które się nie wydarzyły, albo nie odpowiadał na zadane pytanie, lecz opowiadał o faktach, które nie miały związku z zdanym pytaniem (np. ostatnie pytanie zadane przez przewodniczącego).

Po pierwsze pozwany zarzucił, iż powód nie udowodnił, iż głosował przeciwko zaskarżonym uchwałom (k. 88).

Pozwany wskazał, że nie jest możliwe określenie, czy powód, który na dzień zwołania walnego zgromadzenia wspólników miał (...) akcji, głosował przeciwko uchwałom.

Sąd podziela pogląd pozwanego.

Z materiału dowodowego wynika, że:

- za przyjęciem uchwały nr (...) oddanych zostało (...) ważnych głosów, przeciwko: (...) głosów, wstrzymało się (...) głosów.
- za przyjęciem uchwały nr (...) oddanych zostało (...) ważnych głosów, przeciwko: (...) głosów, wstrzymało się (...) głosów.

Z protokołu (...) nie można ustalić, czy powód głosował przeciwko uchwałom (brak jest zapisu dotyczącego tego faktu). Faktu takiego nie można także wyprowadzić z nagrania audio NWZ.

Powód miał zamiar udowodnić, iż głosował przeciwko wszystkim zaskarżonym uchwałom poprzez zapis z urządzenia elektronicznego rejestrującego wyniki głosowania w czasie obrad NWZ w dniu 29 września 2015 r., które zostało udostępnione powodowi przed rozpoczęciem obrad (k. 8).

Pozwana oświadczyła, iż pozwana nie posiada zestawień zapisów wyników głosowań z urządzeń elektronicznych udostępnionych akcjonariuszom w czasie NWZ (k. 81).

Powodowi zadawano szereg pytań, ale nie padło pytanie dotyczące tego, czy powód głosował przeciwko uchwałom nr (...) i (...) i powód nie zeznał tego faktu.

Po drugie, pozwany podniósł, iż K. C. (1) nie zgłosił sprzeciwu i nie żądał jego zaprotokołowania.

Sąd podziela pogląd pozwanego.

Sąd wyjaśnia, iż niniejsza sprawa dotyczy K. C. (1). Oczywiście, skutki prawne stwierdzenia nieważności uchwały walnego zgromadzenia będą wywierały skutek erga omnes, ale stanowisko innych osób, np. świadka M. P. (1), czy też kwestia braku udziału innych osób (ich niezawiadomienia o terminie walnego zgromadzenia), nie mają żadnego znaczenia dla oceny istnienia albo nieistnienia legitymacji procesowej K. C. (1).

Z zeznań powoda oraz świadka wynika, iż K. C. (1) po raz pierwszy uczestniczył w walnym zgromadzeniu. Jak zeznał świadek M. P. (1): „kwestia jest tego rodzaju, że na piśmie oczywiście nie, tak prawdę mówiąc to powiem w ten sposób ja i kolega C., byliśmy pierwszy raz na walnym”; „powiem szczerze i uczciwie, pierwszy raz uczestniczyliśmy na walnym”. Natomiast na pytanie przewodniczącego K. C. (1) zeznał, iż przed walnym zgromadzeniem nie zapoznawał się z przepisami dotyczącymi jego przebiegu.

Z tego faktu wynika w sposób jednoznaczny, że powód ani świadek nie mieli żadnej wiedzy na temat tego, w jaki sposób przebiega walne zgromadzenie.

Ponadto, ani K. C. (1) ani świadek M. P. (1) nie mieli wiedzy na temat tego co to jest sprzeciw i w jakim czasie należy go zgłosić.

Należy zauważyć, iż zeznań powoda oraz świadka ujawnia się pewien rodzaj strategii. Rzekomo K. C. (1) chciał zgłosić sprzeciw co do uchwał przez „wyrażenie opinii na Sali” (w istocie głos w jego imieniu zabierał M. P. (1), który nie miał pełnomocnictwa) i jej przedstawienie akcjonariuszom stanowisko co do tego, że uchwały są niezgodne z prawem, „protestował” przeciwko uchwałom dwukrotnie podnosząc rękę przed głosowaniami, lecz przewodniczący „nie dopuścił go do głosu”.

Jak zeznał świadek M. P. (1): „nie wiedziałem, nie miałem wiedzy, na czym polega zgłoszenie formalne, czyli pisemne itd. i takowego żeśmy nie zgłosili, bo po prostu tej wiedzy żeśmy nie mieli, zgłaszaliśmy nasz sprzeciw może nie formalnie, ale wyrażając swoje opinie na sali”. Również powód oświadczył, że nie wiedział co to jest sprzeciw od uchwały i podkreślił: „gdybym wiedział, to mówię to z całą odpowiedzialnością niezależnie od tego, jakie będą konsekwencje, pewno bym zgłaszał zaprotokołowanie”. Wprawdzie powód zeznał dalej, że nie wiedział, że należy zaprotokołować sprzeciw i gdyby to wiedział, „to walczyliby, aby jego sprzeciw, który zgłaszaliśmy, został zaprotokołowany”, jednakże twierdzenie to jest wewnętrznie sprzeczne. Powód nie wiedział co to jest sprzeciw oraz nie wiedział, że taki sprzeciw należy zgłosić. W związku z tym, nie może twierdzić, że walczyliby o to, aby taki sprzeciw został zaprotokołowany i że go zgłosił. W istocie K. C. (1) nie zabrał głosu ani razu, natomiast M. P. (2) nie mógł w jego imieniu występować na walnym zgromadzeniu i wykonywać prawo głosu, gdyż nie miał pełnomocnictwa (o czym będzie mowa dalej).

W tym miejscu należy wskazać, że zeznania świadka M. P. (1) w zakresie, w jakim twierdzi, że zgłaszał sprzeciw czy też sprzeciw taki miał zgłosić K. C. (1) po podjęciu uchwały są niezgodne z prawdą.

Z dokładnego zapisu zeznań świadka w e-protokole wynika, że świadek najpierw twierdził, iż ów rzekomy sprzeciw był zgłaszany przed podjęciem uchwały, następnie na pytanie pełnomocnika powoda, że po podjęciu uchwały, a na kolejne pytanie przewodniczącego, że jednak przed podjęciem uchwały, a następnie ponownie świadek zeznał - że po podjęciu uchwały. W związku z tym Przewodniczący zapytał się, w jaki sposób, ów sprzeciw został zgłoszony. Świadek zeznał: „Mówiliśmy, że się nie zgadzamy”. Z kolei z analizy przebiegu walnego zgromadzenia w systemie audio wynika, że takie stwierdzenie nie padło ze strony K. C. (1). Wcześniej natomiast świadek M. P. (1) zeznał, że „sprzeciw” został wyrażony przez wyrażane opinie na sali. Na szczegółowe pytania przewodniczącego świadek zeznał: „raz czy dwa razy udało mi się dopchać do sitka, a przy następnych próbach, gdy przewodniczący poprosił o uwagi nie merytoryczne, lecz formalne, i przez tę kwestię formalną chciałem powiedzieć, że uchwała nie jest zgodna z prawem, w pewnym momencie nie zostaliśmy dopuszczeni do głosu”. Należy zaznaczyć, że świadek sugestywnie zeznaje używając liczby mnogiej, w taki sposób, jakby chciał zaakcentować, że wszystkie czynności były podejmowane przez świadka i powoda. Jednak na szczegółowe pytania przewodniczącego świadek zeznał, że „dokładnie tego co chciał (powiedzieć – przyp. wł.) nie pamięta”, ponadto „nie pamięta, co chciał (powiedzieć – przyp. Wł.) C., trzeba zapytać C., ale wydaje mu się że tak samo jak on protestował”. Na pytanie pełnomocnika powoda, czy po podjęciu uchwał K. C. (1) zgłaszał sprzeciw co do pojętych uchwał, świadek zeznał: „z tego co pamiętam, Pan C. zgłaszał się do tego, ale nie jestem pewny, ale wydaje mi się, że zgłaszał się do tego, aby złożyć swoje oświadczenie, ale z tego co pamiętam Pan przewodniczący nie dopuścił”. Tymczasem z zeznań K. C. (1) wynika jednoznacznie, że po podjęciu uchwały nie zabierał głosu ani nie podejmował próby zabrania głosu. W innym miejscu świadek zeznał: „tak prawdę mówiąc starałem się zrobić wszystko (Przewodniczący – przyp. wł.), żeby ani to nie został mój głos czy kolegi C., który też protestował, ani nasz głos nie został zapisany w protokole, a jak poprosiłem całe walne żeby nam udzielono nam głosu, zostało to skończone w ten sposób, powiedział Pan co pan chciał na tym kończymy i tyle” albo „czy ja w ferworze walki, że ja stwierdziłem, żeby zostało to zaprotokołowane, ale ewidentnie ja i C. staraliśmy się przekazać, że te punkty akurat są nie tak zrobione, jak w ustawie związkach czy w pakiecie gwarancji pracowniczych”. Z kolei z zeznań powoda K. C. (1) wynika, że nie udzielał pełnomocnictwa M. P. (1) oraz że nie zabierał głosu na walnym zgromadzeniu (podejmował takie próby, tj. że dwa razy podnosił rękę, ale przewodniczący go ignorował). Powód wyjaśnił, że ustalił, iż M. P. (1) będzie zabierał głos (również w jego imieniu), gdyż powód nie wiedział, że wynikną z tego jakieś sprawy sądowe. Ponadto z zeznań K. C. (1) wynika jednoznacznie, iż ewentualna próba zabrania przez niego głosu nastąpiła przez podjęciem uchwał nr (...) i 15/2015r. K. C. (1) nie potwierdził, iż po podjęciu przedmiotowych uchwał zgłosił sprzeciw i żądał ich zaprotokołowania.

Z uwagi na to, że przewodniczący dążył do uporządkowania faktów podawanych przez M. P. (1), przewodniczący wyjaśnił świadkowi znaczenie jego zeznań i zadał mu pytania szczegółowe, aby powiedział: kto nie dopuścił do głosu, co chciał powiedzieć (świadek zeznał: dokładnie na chwilę obecną nie pamiętam, ale wydaje mi się, że pan C. protestował, dokładnie jednak nie pamięta), czasu, w którym zgłoszono dezaprobatę kto zgłaszał dezaprobatę, w jakiej formie, kto odmówił zgłoszenia stanowiska, w którym momencie to nastąpiło (świadek zeznał, że tego dokładnie nie pamięta). Następnie, gdy świadek dostrzegł treść swoich zeznań, dopowiedział: kilkakrotnie przed głosowaniem zgłosić się do głosu i przekazać walnemu informację, a Pan C. zgłaszał się tak samo do głosu”. Świadek twierdził, że zabierał głos także w imieniu K. C. (1), ale zeznał, że nie miał żadnego pełnomocnictwa od powoda. Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 412¹ k.s.h. pełnomocnictwo do uczestniczenia w walnym zgromadzeniu i wykonywania prawa głosu wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności. Brak takiego pełnomocnictwa powoduje, że oświadczenia M. P. (1) co do osoby K. C. (1) (zabieranie w jego imieniu głosu, zgłaszanie sprzeciwu, protestowanie przeciwko uchwałom) nie odnosi skutku prawnego.

Bez wątplenia świadek K. C. (1) zgłaszał zastrzeżenia co treści uchwał, które mają być podjęte, ale nie na walnym zgromadzeniu, lecz poza nim. Jak można wywnioskować z zeznań świadka, nastąpiła wymiana korespondencji (obszernych pism 18 i 30 stronicowych) pomiędzy prawnikami pozwanego oraz prawnikiem powoda co do kwestii, które miały być objęte przedmiotem walnego zgromadzenia. Powód chciał bowiem, aby najpierw z tematem została zapoznana Rada Nadzorcza, a dopiero później, zajęło się nią walne zgromadzenie.

Podsumowując:

- powód nie udowodnił, że głosował przeciwko uchwałom nr (...) i (...) NWZ;
- powód nie udowodnił, że zgłosił sprzeciwu co do uchwały nr (...) i (...) NWZ oraz że przed ich podjęciem czy też po ich podjęciu i żądał zaprotokołowania sprzeciwu;
- powód podejmował próby zabrania głosu przed głosowaniem nad uchwałami, jednakże powód ani razu nie zabrał głosu, a celem nie było zgłoszenie sprzeciwu (powód nie wiedział co to jest sprzeciw), lecz „wyrażenie opinii na Sali”, tj. przedstawienie swojego stanowiska w przedmiocie uchwał, tak aby akcjonariusze mieli pełną wiedzę że uchwały nr (...) i (...) NWZ są niezgodne z prawem.

Powód nie ma legitymacji procesowej na podstawie art. 422 § 2 pkt 3 k.s.h. w zw. z art. 425 § 1 k.s.h.

Powód twierdzi w pozwie, iż ma legitymację procesową, gdyż: „uniemożliwiono mu aktywny udział w NWZ, które odbyło się w dniu 29 września 2015 r. W ocenie powoda, wynikało to z konfliktu, jaki powstał pomiędzy powodem i pozwana na tle pełnienia przez powoda funkcji członka Rady Nadzorczej i jednoczesnego pełnienia funkcji związkowej, tj. Wiceprzewodniczącego (...) (...). Powód został odwołany przez (...) z Rady Nadzorczej, przy czym w ocenie powoda działanie takie było sprzeczne z prawem”.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe w wyżej wymienionym zakresie wykazało, iż twierdzenia pozwu nie znajdują odzwierciedlenia w faktach, a w szczególności fakty te nie wynikają ze środków dowodowych powołanych przez powoda.

Sąd Okręgowy podziela poglądy prawne powoda, iż „bezzasadne niedopuszczenie” do udziału w zgromadzeniu, o którym mowa w art. 422 § 2 pkt 3 KSH, zachodzi nie tylko wówczas, gdy akcjonariuszowi bezzasadnie odmówiono prawa do uczestniczenia w zgromadzeniu, lecz także wtedy, gdy np. nie wpuszczono go na salę obrad zgromadzenia lub usunięto z niej albo bezzasadnie uniemożliwiono mu wzięcie udziału w dyskusji lub głosowaniu. W kwestii tej doktryna jest zgodna (por. Allerhand, Komentarz, uw. 23 do art. 240 i mv. I do art. 413 KH, s. 382 i 642; T. Dziurzyński, xv: Dziurzyński, Fenichel, Honzatko, Komentarz, t. I, mv. 11 do art. 240 i mv. I do art. 415 KH, s. 399 i 614; J. Szwaja, w: Sołtyński, Szajkowski, Szwaja, Komentarz KH, t. II, wyd. 2, s. 825, Nb 43; Czerniakowski, Kodeks, wyd. 1, s. 417; J. Frąckowiak, xv: Kruczalak, Komentarz KSH, s. 684; E. Marszałkowska-Krześ, wyd: Okolski, Komentarz, s. 280; J.P., Strzelczyk, Raglewski, Siemiątkowski, Potrzesz, Komentarz KSH. Spółka akcyjna,

t. 1, s. 789-790; M. Spyra, xv: System pr. handl., t. 2B, wyd. 1, s. 505, Nb 911). (...) Pojęcie to nie ogranicza się wyłącznie do przymusowo spowodowanej fizycznej absencji akcjonariusza w obradach walnego zgromadzenia, ale obejmuje również inne przejawy braku swobodnego udziału w walnym zgromadzeniu, np. wskutek uniemożliwienia akcjonariuszowi wzięcia udziału w dyskusji lub w głosowaniu (...) Akcjonariusz bezzasadnie niedopuszczony do udziału w walnym zgromadzeniu może zaskarżyć wszystkie uchwały, podjęte przez to walne zgromadzenie, do udziału w którym go bezzasadnie nie dopuszczono (Kodeks spółek handlowych. Spółka akcyjna. Komentarz do artykułów 301-490. Tom III prof. dr hab. Stanisław Sołtysiński, prof. b. Andrzej Szajkowski, prof. dr hab. Andrzej Szumański, prof. dr hab. Janusz Szwaja, dr hab. Andrzej Herbet, dr hab. Maciej Mataczyński, dr Iwona B. Mika, dr hab. Tomasz Sójka, hab. Monika Tarska, dr Michał Wyrwiński, 2013).

Należy jednak zaznaczyć, iż Bezzasadne niedopuszczenie akcjonariusza do udziału w zgromadzeniu zachodzi wówczas, gdy działając bez podstawy prawnej lub sprzecznie z dobrymi obyczajami (zasadami współżycia społecznego), uniemożliwiono mu realizację na zgromadzeniu jego praw korporacyjnych, w tym prawa do udziału w obradach i wykonywania prawa głosu. Bezzasadne niedopuszczenie obejmuje więc ogół przyczyn, a więc wszelkie sytuacje, które uniemożliwiły akcjonariuszowi uczestniczenie w walnym zgromadzeniu, będące zarówno następstwem działania sprzecznego z prawem, jak i takich, które mimo braku tej sprzeczności nie miały uzasadnionych podstaw, nie wyłączając zasad wyznaczających dobre obyczaje, w tym obowiązek stałego współdziałania akcjonariuszy, będący fundamentem lojalności (uchw. SN z 17.11.2011 r., III CZP 68/11, OSNC 2012, Nr 5, poz. 60).

Sąd wskazuje, że z protokołu NWZ Spółki sporządzonego przez notariusza T. C., Rep. A nr (...), a także nagrania audio z przebiegu NWZ Spółki wynika jednoznacznie, że powód został dopuszczony do udziału w obradach NWZ Spółki, wziął udział w całości obrad (...), w tym wziął udział w głosowaniu nad Zaskarżonymi Uchwałami. Mimo iż Przewodniczący (...) przed każdym z głosowań umożliwiał akcjonariuszom zabranie głosu w dyskusji nad konkretnym projektem uchwały i w żadnym wypadku nie uniemożliwiał K. C. (1) aktywnego udziału w NWZ Spółki - powód nie zabrał głosu w sprawie zaskarżonych uchwał, jak również po ich powzięciu nie zgłosił względem nich sprzeciwu.

Bezzasadne niedopuszczenie do udziału w dyskusji powód upatruje w tym, że w jego imieniu miał zabrać głos M. P. (1), który z kolei miał zostać niedopuszczony do dyskusji, celem wyrażenia opinii na sali. Jeszcze raz należy podkreślić, że świadek jak i powód w swoich zeznaniach używają formy liczby mnogiej, tak jakby czynności podejmowane przez M. P. (1) były czynnościami K. C. (1). Tak jednakże nie jest. Należy stanowczo zaznaczyć, że K. C. (1) nie udzielił pełnomocnictwa M. P. (1) zgodnie z art. 412¹ k.s.h., co oznacza, iż gdyby nawet Przewodniczący walnego zgromadzenia nie dopuścił M. P. (1) do zabrania głosu w imieniu K. C. (1) to byłoby to zasadne niedopuszczenie.

Ponadto, powód twierdzi, że nie został dopuszczony do udziału w dyskusji przez Przewodniczącego walnego zgromadzenia. Zarówno świadek M. P. (1), jak i K. C. (1) używają podobnych sformułowań co do przebiegu walnego zgromadzenia (niedopuszczono do udziału, uniemożliwiono udział w dyskusji). Jednakże z zeznań świadka oraz strony wynika, że taka sytuacja nie miała miejsce. Na szczegółowe pytania przewodniczącego K. C. (1) zeznał, że dwukrotnie podnosił rękę (siedział za M. P. (1)), aby zabrać głos, lecz Przewodniczący go „ignorował” udawał, że nie widzi. Wprawdzie Sąd dostrzega (na co zwrócił uwagę na rozprawie), że walne zgromadzenie przebiegało szybko (trwało około 30 min.), jednakże nie miało to na celu wykluczenie z dyskusji K. C. (1). Jak zeznał powód: „Prowadzący prowadził szybko, cel był jeden odwołanie naszej dwójki i zmiany w statucie”. Natomiast, powód nie twierdził, że przewodniczący celowo tak prowadził przebieg walnego zgromadzenia, aby uniemożliwić mu zabranie głosu, a ponadto twierdził, że przewodniczący uniemożliwiał zabranie głosu M. P. (1) (odbierał mu głos wskazując, że pytanie czy też stanowisko jest nie na temat), lecz M. P. (1) z racji braku pełnomocnictwa K. C. (1) nie brał udziału w jego imieniu w walnym zgromadzeniu i nie wykonywał w jego imieniu prawa głosu.

Podsumowując:

1. Powód został dopuszczony do udziału w NWZ Spółki i brał udział w całości obrad (...);
2. Żadna z osób obsługujących obrady NWZ Spółki nie uniemożliwiała powodowi udziału w NWZ Spółki;

3. Powód brał udział w głosowaniu nad Zaskarżonymi Uchwałami;
4. Przewodniczący (...) ani nikt inny nie uniemożliwił powodowi, ani zabrania głosu w sprawie zaskarżonych uchwał; mimo powyższego powód nie zabrał głosu w sprawie zaskarżonych uchwał;
5. Po powzięciu zaskarżonych uchwał, ani w żadnym innym momencie w trakcie obrad NWZ Spółki, powód nie oświadczył, iż głosował przeciwko zaskarżonym uchwałom i nie zgłosił sprzeciwu względem zaskarżonych uchwał, ani nie przedstawił jakiegokolwiek uzasadnienia dla rzekomo złożonego przez niego „sprzeciwu”.

Mając na uwadze powyższe Sąd powództwo oddalił.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. gdyż powód w całości przegrał proces.

Na koszty procesu poniesione przez pozwanego w łącznej wysokości 377, 00 zł zasądzone od powoda składają się koszty zastępstwa procesowego w kwocie 360, 00 zł (§ 11 pkt 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokatów oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu, Dz. U. 2013, poz. 461) oraz kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa (załącznik 1 do ustawy z dnia z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, Dz. U. 2014, poz. 1628).

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji.

SSO Przemysław Feliga

ZARZĄDZENIE

(...)

SSO Przemysław Feliga